

تجلیل از بزرگان سنت ما است

عسل فاطمی

مجموعه‌ی تلویزیونی چهره‌های ماندگار کرده و هر هفته یکی از شخصیت‌های بزرگ ایران را معرفی و اندیشه‌های وی را مورد بررسی قرار دهیم. افراد زیادی چون استاد احمد آرام، علامه محمدتقی جعفری، علامه تستری، دکتر سید جعفر شهیدی، علامه حسن زاده آملی، علامه آشتیانی، پروفیسور حسابی، استاد محمود فرشچیان و... در این برنامه معرفی شدند که برخی از آنها اکنون در قید حیات نیستند. این اولین بار بود که برنامه‌ای درباره‌ی شخصیت‌های علمی و فرهنگی در تلویزیون پخش می‌شد و با اینکه ساعت یک بامداد از شبکه‌ی دو سیما، به حضور بینندگان می‌رسید مخاطب خاص خودش را پیدا کرد.

- پس این برنامه شما را به مسیر اصلی، یعنی ثبت چهره‌های ماندگار در قالب رسمی و ملی هدایت کرد؟ بله، در تهیه و پخش برنامه‌ی تلویزیونی چهره‌های ماندگار دیدیم که رسانه‌ی تلویزیون در معرفی چهره‌های علمی و فرهنگی کشور خودمان و دیگر کشورها موفق بوده و ایده‌ی همایش چهره‌های ماندگار از همین جا گرفته شد. استفاده از رسانه‌ی جمعی تلویزیون و مراسم تجلیل از بزرگان علم و فرهنگ کشور پایه‌های اصلی این طرح بودند. طرح، در میانه‌ی سال ۷۹ تصویب شد، سعی کردیم سنگ بنای اولیه‌ی آن محکم چیده شود و برای انتخاب افراد ۲۰ ممیز اصلی تعیین کردیم. پخش زنده مراسم از تلویزیون سراسری و جام جم برای مخاطبین خارجی، پرهیز از سیاست زدگی، دقت در انتخاب شخصیت‌ها و برگزاری مراسم بصورت کاملاً حرفه‌ای از جمله مختصات این همایش بود. - در خصوص خود ستاد چهره‌های ماندگار برای‌مان توضیح دهید. آیا کار اصلی این ستاد تنها ثبت و معرفی چهره‌های ماندگار ایرانی است؟ می‌توان گفت هدف اصلی این ستاد همین است

همه‌ی ما دوست داریم به عنوان یک ایرانی دانشمندان و شخصیت‌های برجسته‌ی کشور را در هر حوزه بشناسیم. شناخت این چهره‌های شاخص، راهی دیگر است برای افتخار. کشوری که تمدن چند هزار ساله دارد، اما شناسایی همه‌ی این افراد که تعدادشان چه در کشور و چه در خارج از ایران کم نیست، بسی دشوار است. سال‌هاست که یک مرتبه در سال در اخبار و روزنامه‌ها نام همایش چهره‌های ماندگار به گوشمان می‌خورد. همایش و ستاد چهره‌های ماندگار که حاصل تلاش دکتر اسعدی در تداوم سلسله برنامه‌های تلویزیونی چهره‌های ماندگار است و از سال ۱۳۸۰ به مدت هفت سال پیایی موفق به تجلیل بیش از ۲۰۰ نفر شخصیت برجسته‌ی علمی، فرهنگی و هنری ایران شده است. در دفتر کوچکی که چهره‌هایی بزرگ را ماندگار کرده است؛ در خیابان ووند میدان آرژانتین، یعنی ستاد چهره‌های ماندگار با دکتر محمود اسعدی ملاقات کرده و گفت و گوی کوتاهی در همین زمینه با ایشان داشتیم.

- از قبل از شکل گیری این ستاد شروع می‌کنیم، ایده‌ی مستند چهره‌های ماندگار که از سال ۷۳ در تلویزیون جمهوری اسلامی ایران به کارگردانی شما پخش شد، چگونه به ذهن‌تان خطور کرد؟ به عقیده‌ی من تجلیل از بزرگان سنت ماست. اما در روزگاری که سایه‌ی تجدد سنگین شده است وقوف به سنت‌ها چندان ساده نیست. من همیشه با خود می‌اندیشیدم اکنون که در عصر اطلاعات و رسانه‌ها قرار داریم، چگونه است که در زمینه‌ی شناخت بزرگانمان ناتوانیم؟ چرا در میان انبوه اطلاعات متنوع مکتوب و تصویری به خوبی نمی‌دانیم دانشمندان ما چه کسانی‌اند؟ همین افکار و چرهای باعث شد که شروع به ساخت

دکتر محمود اسعدی، مدرس دانشگاه تهران و نویسنده و پژوهشگر فرهنگی بیش از بیست سال در مطبوعات و رسانه‌ها فعالیت داشته است. پس از چاپ اولین کتاب خود در سال ۶۶ نام خود را در عرصه ادب، فرهنگ و هنر ثبت کرد. وی که دارای دکترای مدیریت رسانه است، از سال ۱۳۷۰ تا شش سال مدیر مسوول و سردبیر کیهان فرهنگی بود. دکتر اسعدی همچنین طراح و دبیر دهها همایش بین‌المللی از جمله دبیر کنگره جهانی عطار بوده است. اسعدی تاکنون بیش از هشتصد گفت و گو با شخصیت‌های نام‌دار عرصه اندیشه و فرهنگ ایران و جهان داشته است و موفق به تألیف دهها کتاب، صدها مقاله و کارگردانی چندین مجموعه مستند علمی- فرهنگی تلویزیونی در ایران و کشورهای مختلف اروپا شده است. او اکنون دروس ارتباطات، مدیریت جهانگردی، رفتار سازمانی و ارتباطات انسانی را در دانشگاه‌های کشور تدریس می‌کند. با پیشنهاد و طراحی وی همایش بین‌المللی چهره‌های ماندگار برگزار شد. برنامه‌ای که به شناخت شخصیت‌های معاصر کشور کمک شایانی کرد و دبیری آن برعهده او است.

ستاد چهره‌های ماندگار می‌کوشد تعامل فرهنگی میان ملل مختلف را تسهیل کرده و زمینه‌ی مشارکت نهادهای مختلف فرهنگی - علمی ایران را در فعالیتهای تحقیقاتی سایر نقاط جهان فراهم کند

باشد و این مسئله معمولاً در سنین بالا اتفاق می‌افتد. چون هر استاد به محض اخذ مدرک دکتری بایستی از مراحل استادبازی و دانشیاری بگذرد تا به مرحله استادی برسد امری که کمتر اتفاق می‌افتد. البته باید بگوییم در میان جوانان با توجه به علوم جدیدی چون ICT, IT افراد بزرگی داریم که تجلیل از آنها با عنوان نخبگان جوان نیز در دستور کار قرار دارد و در همایش هفتم بدان توجه شد. نکته‌ی بعدی اینکه با توجه به این موضوع که تا قبل از انقلاب، فرصت تحصیل برای بانوان کم بوده است، بنابراین زنان واجد شرایط، تعدادشان کم است و طبیعتاً انتخاب هم محدود می‌شود. اما اگر روند حضور زنان در عرصه‌های دانشگاهی و اجتماعی ادامه یابد، ۲۰ سال آینده شاهد تغییر این روند بصورت معکوس خواهیم بود.

چهره‌های ماندگار، تنها یک عنوان و برجسب است که به شخص می‌خورد و یا این ستاد برای ماندگاری واقعی این چهره‌ها کارهای جانبی نیز انجام می‌دهد؟

البته "ماندگاری" و جاودانگی از جمله آرزوهای هر انسانی است و کسی نمی‌تواند شخصیتی را ماندگار کند مگر اینکه آن شخصیت واجد ویژگی‌های منحصر به فرد باشد. در واقع انتخاب ما فقط کشف دوباره این شخصیت‌هاست. از طرفی ما پس از ثبت چهره‌ی ماندگار، برای هر چهره یک برنامه‌ی تلویزیونی DVD یا CD تهیه می‌کنیم که از شبکه‌های مختلف تلویزیونی به مرور پخش می‌شود. همچنین از مجموعه‌ی ۱۵۰ جلدی چهره‌های ماندگار تا کنون ۳۲ جلد آن به چاپ رسیده است. ضمن اینکه در پی آن هستیم تا بتوانیم برای سایت چهره‌های ماندگار به نشانی:

www.chehreha.ir مجوز خبرگزاری مشاهیر تهیه کنیم. همچنین ستاد چهره‌های ماندگار یک گاهنامه دارد که به آثار و احوال اساتید می‌پردازد.

- در طی برگزاری این همایش‌ها، با مشکلات به خصوصی مواجه بوده‌اید؟

به حمدالله تا کنون با مشکل دست و پاگیری مواجه نشده ایم. ما از همان ابتدا انتظارمان این بود که به این همایش چهره‌ی بین‌المللی بدهیم و حداقل جهان اسلام با ۵۵ کشور اسلامی را تحت پوشش قرار دهیم و همچنان نیز به دنبال این مسئله هستیم، اما تا یک شکل جا بیفتد، زمان زیادی طول می‌کشد. همچنین قرار بود بنیاد چهره‌های ماندگار تشکیل شود که هنوز این اتفاق نیافتاده است. در حال حاضر با همفکری ۳۰۰ انجمن علمی - تخصصی، دانشگاه‌ها و ... فعال هستیم، مشکل خاصی را حس نمی‌کنیم که باید سپاسگذار صدا و سیما و برخی از نهادها که ذکر کردم بود.

- چرا صدا و سیما را به عنوان محل همایش چهره‌های ماندگار انتخاب کردید؟ آیا سازمان مرتبط‌تری برای برگزاری این همایش وجود نداشت؟

در ابتدا باید بگوییم تلویزیون تنها محمل برای اجرای این جشن است و تصمیمات اصلی توسط اساتید و روسای دانشگاه‌ها، فرهنگستان‌ها و دیگر مراکز به طور غیرمستقیم گرفته می‌شود. در ثانی اگر سازمان‌هایی هستند که فکر می‌کنید وظیفه‌ی نشان قدردانی از این عزیزان است، پس چرا تا کنون در این خصوص اقدامی نکرده‌اند! در مجموع، تلویزیون رسانه‌ی پرنفوذی است که اگر نبود این همایش به این عظمت و اعتبار نمی‌رسید. ضمن این که قدردانی از بزرگان وظیفه همه نهادهاست.

- آیا چهره‌های ماندگار تنها مختص مردان و سنین بالا است؟ اگر اینگونه نیست پس چرا حضور زنان و جوانان تا این حد کم‌رنگ دیده می‌شود؟ آیا آن‌ها استثنا هستند؟

خیر، اینگونه نیست. این همایش مختص تمامی سنین چه مرد و چه زن است. اما یکی از شرایط حضور در گزینش این است که فرد یک استاد تمام

اما تجلیل از چهره‌های ماندگار تنها کار این ستاد نیست. ستاد چهره‌های ماندگار به منظور تجلیل از استادان و صاحب‌نظران برجسته‌ی علمی، فرهنگی و هنری تشکیل شده است. همچنین این ستاد با همکاری فرهنگستان‌ها، دانشگاه‌ها، انجمن‌ها و نهادهای علمی کشور و با پشتیبانی صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران فعالیت می‌کند. برگزاری همایش‌های سالانه تجلیل از بزرگان و هنرمندان، برگزاری همایش‌های علمی، فرهنگی و هنری در ایران و جهان، چاپ و انتشار مجله و همکاری با موسسات پژوهشی کشور از جمله فعالیت‌های ستاد چهره‌های ماندگار است. برگزاری نشست‌های تخصصی در فرانسه و اسپانیا از دیگر فعالیت‌های ستاد بوده است.

همچنین ستاد چهره‌های ماندگار می‌کوشد تعامل فرهنگی میان ملل مختلف را تسهیل کرده و زمینه‌ی مشارکت نهادهای مختلف فرهنگی - علمی ایران را در فعالیتهای تحقیقاتی سایر نقاط جهان فراهم کند. به منظور تداوم جریان علمی چهره‌های ماندگار در فاصله‌ی برگزاری همایش‌های سالانه، نشست‌های ویژه‌ی تدارک دیده می‌شود.

- ملاک‌های انتخاب شما در خصوص اساتید برگزیده‌ی چهره‌های ماندگار چیست؟

تلاش و خدمت صادقانه در جهت ارتقای سطح علمی دانش پژوهان از طریق تدریس در دانشگاه‌های کشور، عرضه‌ی شیوه‌ها و روش‌های جدید تحقیق، تالیفات و آثار ارزشمند علمی، ابداع، ابتکار، اختراع و اکتشاف مهم، انتقال تحقیقات بنیادی و کاربردی در زمینه ادبی و ... جزو ممیزهای اصلی انتخاب اساتید علمی و فرهنگی است. البته این‌ها تعدادی از ۲۰ ممیزی است که پیش از این به آن اشاره کردم. در بخش دانشگاهی ملاک اصلی استاد تمامی شخصیت مورد نظر و در بخش ادبی و هنری اجماع اهالی آن رشته مورد نظر است.

